

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Trithemij, Spanheimensis, Et Postea Divi Jacobi
apud Herbipolim Abbatis, Viri suo aevo doctissimi. Tomus
... Annalivm Hirsaugiensivm**

Opus nunquam hactenus editum, & ab Eruditis semper desideratum.
Complectens Historiam Franciae Et Germaniae, Gesta Imperatorum,
Regum ...

Trithemius, Johannes

S. Galli, 1690

De Rudolpho hujus Monasterij Hirsaugensis quinto Abate; qui præfuit
annis septem, mensibus quoque septem, diebus undecim.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38550

tam & miracula sancti Waldeberti tertij Abbatis Luxoviensis in uno volumine. Alia quæ composita, in manus nostras nec dum venerunt.

D C C C C X V I I I .

Harderadg
Abb. quar-
tū moritur.

Anno Harderadi Abbatis 28. inchoato, Ungari Basileam funditus destruxerunt, multis hominum millibus occisis. Anno prænotato Harderadus Abbas senio & infirmitate gravatus, post multos in regimine Monasterij habitos labores beato fine consumatus, decimā die mensis Augusti, hoc est, in festo sancti Laurentij Martyris ad Dominum migravit, in Ecclesia sancti Aurelij Præfulis cum antecessoribus suis non sine opinione sanctitatis cum honore sepultus. Præfuit autem satis utiliter Monasterio suo Hirsaugensi in multa providentia & sanctitate annis 27. mensibus 8. diebus vero 19. sub cuius regimine fratrum numerus auctus fuit simul & rerum substantia.

De Rudolpho hujus Monasterij Hirsaugiensis quinto Abbe; qui præfuit annis septem, mensibus quo- que septem, diebus undecim.

Rudolphus
fit Abbas
quintus.

Regularis
disciplina
tepeficere
cœpit.

Magna pa-
rentela Ru-
dolphi.

Ungari de-
vallant Lo-
tharingiā.

Conradus
Rex Roma-
norū obiit.

Ortuo Harderado Abbe Hirsaugensium Reverendissimo, atque sepulto anno & die memoratis; convenerunt in unum filii Conventū pastore orbat, undecimā die mensis Augusti: habitōque inter se necessario ex more tractatu, Rudolphum senem Monachum atque Presbyterum ex numero fratrum super se pastorem constituerunt: qui ordinatus in Abbatia præfuit annis septem, mensibus totidem diebus undecim. Sub cuius magisterio regularis disciplinae observantia cœpit aliquantulum tepescere, & paulatim à pristino fervore declinare. Fuit enim vir nimium pius, ne dicam remissus, otio deditus & umbræ: qui fervorem sanctæ conversationis nec in se conservare studuit: nec errores delinquentium ea quā debuisset diligentiā, correxit. Natione fuit Theutonicus, patriā Suevus, de magna & nobili Comitum prosapia ortus. Unde cùm fratres illum ad curam pastoram experti inutilem, ab officio postea conarentur deponere, meta & potentia amicorum ejus deterriti, prævaluerunt, qui contrariam partem defensarunt. Compulsi ergo patientiam necessariò habuerunt, quoisque tandem Deo illum vocante de medio, vitam minus regimini utilem morte honestâ commutavit. Nam etsi ad curam animarum prorsus viseretur inutilis, vitæ tamen propriæ honestatem in omnibus custodivit: & magis ad quietem vitæ Monasticae, quam ad laborandum in arduis natus esse videbatur.

D C C C C X I X .

Anno Rudolphi Abbatis S. Aurelij Hirsaugiensis primo Ungari deniū fines suos in multitudine magna egressi sunt, transeuntēsque per Alemanniam & Alsatiā, Lotharingiam invadunt, & infinita reipublicæ Christianorum ubique damna & mala intulerunt. Anno prænotato tertia & vicesimā die mensis Decembris obiit Conradus Rex Romanorum ejus nominis primus, in Monasterio S. Bonifacij Martyris atque Pontificis apud Fuldam ante Altare S. Crucis ut ajunt sepultus. Hic ultimus

mus Regum de stirpe Caroli magni apud Francos orientales extitisse memoratur; qui prius quam moreretur, lecto decumbens infirmus, ac requisitus a Principibus, quem sibi designaret successorem in regno, respondit: *Meliorum novi neminem Henrico Duce Saxonum, qui cum sit vir prudens, dives, fortis, potens, & optimus, collapsum regni statum facile recuperabit. ipsum consilio meo confidenter eligite: quia potens est vos & imperium defensare.*

D C C C X X.

Anno Rudolfi Abbatis secundo, indictione octavâ Heinricus Dux Saxoniae potentissimus filius Ottonis magni, Principum electione Rex Romanorum constituitur, & regnavit sine corona imperiali annis ferme 18. Hic cum non haberet gratiam praedecessoris sui Regis Conradi, propter morum probitatem, & insuperabilem animi virtutem, tamen idem Rex, sicut diximus, in extremis constitutus fratre proprio prætermisso successorem illum designavit. Cui cum unctio & diadema ex more offerrenur ab Herigero Moguntinensem Archiepiscopo, non sprevit, nec tamen suscepit, sed dixit: *Satis mihi est, ut pre majoribus meis Rex dicar & designer divinâ & vestrâ pietate annuente. Penes meliores vero nobis unctio sit ac diadema: quoniam tanto honore nos arbitramur indignos.* Placuit iste sermo coram universa multitudine, dextris in cælum levatis, nomen novi Regis cum laude clamantes ad sydera diutius extollebant.

Henricus I.
fit Rex Ro-
manorum.

Anno prænorato obiit Carolus Rex Galliarum in carcere, de quo in superioribus plura diximus, Peronæ sepultus, ubi & fuerat locus carceris, anno ætatis suæ quinquagesimo quarto, regni autem vicesimo sexto, a carcerati vero custodia vix quinto. Cujus exitio plures mæsti Rudolpho Regi ac Heriberto homicidij facinus imponebant. Id vero non in aperto: unde & Wilhelmus Nortmannorum Dux auditâ morte Caroli prænominati Regis, ab interioribus insulis maris pyratas evocavit, eisq; aditum dedit, atque in Pagum Lemovicinum Arvernicumq; ire concessit. Quibus Rudolphus Rex cum suis occurrentes, eos penè omnes interfecit, ita quod paucissimi evaserunt, A quitanis Regi Rudolphi auxilia ferentibus. His quoque temporibus Artholdus Monachus Cœnobij S. Remigij Rhemensis jubente memorato Rege Rudolphi, & populo eligente Archiepiscopus Rhemorum ordinatus est, vir modestus, virâ & conversatione sanctissimus, cuius probitas Ecclesiæ suæ filios ad regulam bene vivendi optimè provexit, cum & verbo utilem se exhibuerit atque exemplo.

Carol. Rex
in carcere
moritur.

Anno etiam præscripto moritur Ayrardus ex Monacho Nostri Ordinis Noviomensis Episcopus, vir moribus & doctrina multum venerabilis, qui non minus vita merito, quam integritate sermonis atque doctrinæ populum sibi commisum in omni puritate strenue gubernavit. Huic in Pontificatu Noviomensi Regis Decreto, & amicorum petitione succedit Walbertus Corbejenensis Monasterij Abbas in Gallia, vir doctus in scripturis tam divinis, quam saecularibus, vitâ ac moribus strenuus ac liberalis, & cui totius honesti decus admodum placuit semper.

Arthold. fit
ex Monach.
Archiepisc.

Fuit his diebus Lopus Acinarius Vafo miles Rudolphi Regis Gallorum prænominati, vir fortis & strenuus, qui equum ferebatur habere plus quam centum añorum atatis, & adhuc toto corpore validissimum, fanum, robustum & velocissimum ad currendum. Anno etiam præsignato moritur Hugo Abbas Fuldensis, cui mox in Abbatia Fratrum ele-

Walbertus
ex Abbate
Episc. No-
viomensis.Equis plus
quam 100
annorum.

ctione successit Helemfridus, & præfuit annis xvi. vir magnæ prudentiæ & sagacitatis, de quo plura narrantur. Claruit his quoque Hildovinus ex Abbatे Monasterij Lobiensis nostri Ordinis post Stephanum Tungrenium sive Leodicenſum in Lotharingia per Carolum Regem Gallorum, & populi electionem promotus Episcopus, vir in divinis scripturis eruditissimus, & ſecularium litterarum non ignarus: sed, ut Richerus Monachus est auctor, nimium factiosus: nam per Hermannum Archiepiscopum Colonienſum ordinatus Episcopus mox illis adhærens facere cœpit, qui cum Ruperto duce in Regis abiectionem conspiraverunt. Quod cùm Regi Carolo innotuiffet, eum de Pontificatu expulit, & Richerum sive Richarium Brumiensis Cœnobij Abbatem, qui Reginoni successerat, in Episcopum Leodicenſis Ecclesiæ postulante populo promovit. Qui cùm ab Hermanno prænominato Colonienſum Archiepiscopo argueretur, quod Episcopi viventis, & de nullo crimine convicti, ſeu confelli ſedem præfumeret occupare, iuſſū Regis Romam proficiſciunt, & coram summo Pontifice Joanne X. & negotijs ſui cauſam & Regis eſt proſecutus ſententiam. Papa verò in Hildovinum defertorem indignans, eum ab Episcopatu per ſententiam amovens, Richarium ordinavit Pontificem, & datâ benedictione ad Tungros remiſit. Nec multò poſteriā Hildovinus Romam profeſtus eſt: ſed nihil penitus à ſummo Pontifice obtinuit. Defertus igitur ab omnibus venit ad Hugonem tunc aſſertum Regem Italiae, conquerens illi, quas patiebatur injurias. Aquo priuimum Veronensis Episcopus conſtitutus eſt, & non longè poſt Mediolanenſium Archiepiscopatum ejusdem tyranni donatione obtinuit. Qui inter cetera ingenij ſui opuſcula, cùm adhuc eſſet Abbas in Monasterio Lobienſiū ſcripſit gera & ſucceſſione Abbatum ejusdem Cœnobij, volumine uno. Epiftolas quoque non inelegantes complures edidit, & variōſ ſermones ad fratres. Sribit Eckardus Abbas & plerique alij, quod Hildovinus cùm eſſet Abbas Monasterij Lobienſis, datâ pecuniâ Giselberto Lotharienſium Duci, Pontificatum Leodicenſum ſibi comparaverit; & propterea velut Simoniacus tam à Rege, quam à Papa juſte fuerit repudiatus. Sed nos Floduardo preſbytero, & Richero Monacho Rhemensibus Gallicæ Historiae diligentissimis ſcriptoribus plus fidei in hac parte duximus tribuendum: qui afferunt Hildovinū non à Duce Giselberto, ſed à Rege Carolo ſine alicuius muneris interpoſitione Pontificatu Leodicenſis Ecclesiæ ſimpliciter fuifſe donatum. Ratherus etiam Lo- biensis Cœnobij Monachus, Hildovini prædicti auditor atque diſcipulus, & multo tempore in tribulatione ſocius, magiſtro translato ad Epifcopum Archipræſulatū Mediolanensis Ecclesiæ, ipſe hac tempeſtate in Pontificatu Veronensi Hugonis donatione ſuccedidit: Vir mira ſimplicitatis, ſed magna in omni varietate ſcripturarum eruditionis atque doctrinae, multis calamitatibus ſavientis fortune ſubjacuit. Nam pulſus per Hugonem Pontificatu, propterea, quod cum Veronenisbus intromiſiſet Arnulfum Ducem Bavrorum ipſi Tyranno moleſtum, Papiæ relegatur in exilium, denuoque ad Eccleſiam ſuam reverſus iterum poſtea expellitur: cui jam ſpes nulla fuit amplius revertendi. Tandem Italiam dimiſſā in Germaniā revertitur, & per Brunonem Archiepifcopum Colonienſem, poſt Farabertum, qui Richario Brumiensi ſuccederat, Leodicenſis

Hildoving
ex Abbatē
fit Episcop.

Richarius
ex Abb. fit
Episcop.

Hildov. fit
Epifc. & po-
ſea Archie-
pifcopus.

Eckardus
Abbas.

Floduardo
Preſbyter.

Richerus
Monachus.

Ratherus
ex Monach.
Episcop.

Ratherus
pellitur.

dienensis Episcopus constitutus est, anno videlicet Domini DCCCCLIV. Indictione duodecimâ. Inde quoque pulsus anno sequente per Regenherum Montensem comitem, & in ejus locum ordinato Balderico Pontifice ad Monasterium suum Lobiense, unde cum Hilduino exierat, reversus est: & vitam in sancta conversatione deinceps consumavit. Scripsit autem inter cætera librum unum, cum esset Papiæ relegatus, ærumnas & calamitates suas continentem. Alium quoque de secunda expulsione sua edidit, quem phrenesim prænotavit. Tertius ab eo nominatur inefficax, quem composuit de suis ærumnis atque miserijs, ultimò de Pontificatu Leodiensi expulsus. Opus etiam scripsit in libris sex, quod Agnofticon prænotavit. De corpore quoque & sanguine Domini librum unum. Confessionum suarum librum unum. Contra hæreticos, qui nominantur Anthropomorphitæ, qui Deum membris asserunt constare humanis, librum unum. Vitam sancti Ursiniani Lobiensis Abbatis. Alia quoque nonnulla edidit, quæ ad manus nostras hactenus non venerunt. Moriturus tandem anno Domini DCCCLXXIV. hoc insculpi monostichon suo fecit sepulchro, dum viveret. Ratherius Praeful, sed ter Ratherius exul. Et hic viri hujus doctissimi vita cursus simul & exitus fuit.

D C C C X I .

Anno Rudolfi Abbatis tertio, Adelbero Monachus hujus Cœnobij quondam Hirsaugiensis, quem ad Monasterium sancti Albani Munguntiam ad institutionem Monachorum missum, suprà diximus, anno Harderadi Abbatis vicesimo, iussione Herigeri Archiepiscopi factus est Abbas Monasterij sancti Ferucij in Blidenstat: Vir in omni scientia scripturarum doctissimus, & in observantia regularis disciplinæ valde strenuus, qui vigorem Cœnobia integratatis in eodem Cœnobio magnifice restauravit, séque Pastorem animarum non minus exemplo, quam sermone in omnibus utilem semper exhibuit.

Adelb. no
ster fit Ab
bas S. Fer
ucij.

Anno prænotato sextâ die mensis Martij, obiit Luthelmus Monachus, & Scholasticus hujus Cœnobij sancti Aurelij Hirsaugiensis, natione Suevus, eruditione doctissimus: qui uno & triginta annis Magister scholarum apud sanctum Aurelium extitit, & Monachos in omni genere doctrinarum magnifice semper eruditivit. Quo mortuo, Herbordus Monachus in Magisterio scholarum ei substituitur, homo & ipse doctus, tam in litteris sæcularibus, quam in divinis scripturis, metro exercitatus, & prosâ: qui præfuit annis XVI. His etiam temporibus Theodericus Comes de Ringelnheim in partibus Saxoniae Monasterium nostri Ordinis fundavit, quod usque in hunc diem Ringelnheim dicitur: quod prædijs, & redditibus magnifice dotans, Abbatij, & Monachis tradidit possidendum. Hujus Comitis Theoderici filiam nomine Mathildem, Heinricus Romanorum Rex primus habuit uxorem, quæ peperit ei Ottonem, postea Imperatorem ejus nominis primum, Brunonem Archiepiscopum Coloniensem, Heinricum Ducem Bavariæ: & filias quatuor, quarum prima nomine Mathildis Abbatissa fuit prima in Quitelleburg: Gerburgis altera primò nupsit Lothario Regi Gallorum, quo mortuo, uxor data fuit Giselberto Duci Lotharingiæ: Tertia Rixfa nomine nupta fuit Rudolpho Duci Bavariæ: Quartam Haduigem nomine Hugo Parisiensis Comes, postea Rex Gallorum habuit uxorem, sicut in historia Saxonum legitimus, & multi ex his Principes surrexerunt.

Luthelmus
schola mo
ritur. Her
bordus suc
cedit.

Uxor & fi
lij Regis
Henrici I.

Anno

**Heinricus
Rex debel-
lat Suevos.**

Anno etiam præsignato Heinricus Rex magno procerum adunato exercitu perrexit ad pugnandum contra Burckhardum Ducem Suevorum, eujus filiam habuit uxorem Rudolphus Dux Burgundionum, qui post interfectionem Ruperti Regis Galliarum, Patris Hugonis Comitis, sive Ducis memorati Parisiensis, fratris vero quondam Ottonis Regis ab inimicis Caroli Regis incarcerati Rex elevatus est, sicut & Rupertus De-cessor ejus. Burckhardus vero Dux, licet bellator esset acerrimus, præ-sentiens tamen se congressum Regis Heinrici sustinere non posse, tradi-dit ei semetipsum cum universis urbibus, & populo suo. Eodem quoque anno Arnulphus, qui & Arnoldus, Bavariae Dux, qui à facie Conradi Re-gis cum filiis & uxore declinavit ad Ungaros, inde reversus magno cum honore à Bavaris recipitur, & regium nomen, ut sibi assumere velit, ab eis nimium rogatur. Unde populari favore denuo in superbiam eleva-tus, contra Heinricum Regem cœpit esse rebellis. Heinricus vero rex, cum inter omnes regni Principes unanimiter sibi obtemperantes Arnol-fum solum resistere cerneret, collecto exercitu prævalido Bavariam in-trat: eum in civitate Ratisponensi obsidione circumvallavit: quod ille videns, seq; Regi non posse resistere perpendens, portis apertis egressus est, & gratiam ejus postulans humiliter impetravit. Hic est Arnulfus ille, super cuius denotatione S. Udalrico Augustensi Episcopo, ut in libro gestorum ejus legitur, in visione ostensus est gladius sine capulo: qui fru-stra Rex fieri cupiens, invasor regni extitit, & pro hac ambitione de-structis Ecclesijs Christi, earum redditus contra Deum, & æquitatem suis militibus in beneficium temere concessit.

DCCCCXXII.

**Diethardus
Monachus
S. Aurelij.**

**Galdericus
ex Monach.
Episcopus.**

**Rutger. fit
Archiepisc.
Trevitorum.**

**Ungari de-
vastant Im-
perium.**

Anno Rudolfi Abbatis quarto, Indictione decima, obiit Diethardus Monachus, & Presbyter hujus Cœnobij sancti Aurelij Hirsaugiensis, vir tam in divinis scripturis, quam in saecularibus litteris egregie doctus, me-tro & prosa scriptor exercitatus: nec minus sanctimoniam vitæ, qua illustratione scientia aeternam memoriam dignus, qui multis annis in regi-mine scholæ monasticae Luthelmi coadjutor extitit, & quædam non con-temmenda lectionis opuscula lucubravit, ut Menfridus est auctor: qua-tamen priorum negligentiâ Patrum ab alijs hodie nequeunt discerni.

His quoque temporibus claruit Galdericus ex Monacho nostri Ordinis Episcopus Antisiodorensis, vir moribus integer, & Pastor anima-rum vigilansissimus: qui verbo & exemplo multos ab iniquitate con-vertit ad Christum, ad quem tandem non sine opinione sanctitatis tran-sivit. Radbodo Trevitorum Archiepiscopo his temporibus mortuo, Rutgerus in Pontificatu successit: vir multæ lectionis, & eminentis do-trinæ: qui inter cetera ingenij sui opuscula ex sententijs Patrum, & Epi-stolis summorum Pontificum volumen quoddam Decretorum post Ii-dorum Hispalensem in unum comportavit, quod in Concilio Episcopo-rum apud Treviros celebrato, auctoritate omnium approbatum fuit.

DCCCCXXIII.

Anno Rudolfi Abbatis quinto, Ungaris Franciam Orientalem, Al-satiam, Sueviam, Saxoniāmque depopulantibus, Heinricus Rex juxta Ur-bem Mersburg, quæ dicitur Martis Castrum, congressus cum eis, ac pro adipiscenda victoria vovens Deo, se hæresim Simoniacæ pravitatis de-re-gno suo

gno suo pro viribus eradicaturum, inæstimabili eos cæde percutiens, penè usque ad internacionem ultimam delevit. His quoque temporibus Heinricus Rex Romanorum ejus nominis primus Ecclesiam Misnensem fundans eam in Episcopatum erexit, & multis prædijs, castellis, viculis, & possessionibus egregiè dotavit, muniensque civitatem turribus & muris, fortissimum Christianis contra incursionses Ungarorum fecit esse præsidium. Cujus Ecclesiae primus Episcopus fuit Burckhardus Monachus nostri Ordinis de Cœnobio S. Joannis in civitate Magdeburgensi assumptus, vir tam in divinis scripturis, quam in sacerularibus litteris egregiè doctus, qui non minus exemplo, quam verbo populum sibi commissum ad justitiam eruditivit. Rex Heinricus Ungarorum cupiens insolentiam refrænare, quoscunque fures, latrones, sicarios & proscriptos manu fortis, quos ad bellandum aptos & idoneos invenisset, indulta eis venia, agros eis dedit & arma, legionemque faciens ex eis ad bellandum Barbaros emittebat, sub pœna capitis interdicens illis civium laisionem.

Misnensis
Episcopat⁹
fundatur.

Heinricus
Rex latro-
nes facit
milites.

Anno prænotato moritur Adelhardus Monachus hujus Cœnobij S. Aurelij Hirsaugiensis, vir sanctissimæ conversationis, & tanquam alter Job vivum & unicum exemplar patientiæ, totiusque speculum virtutis; qui sub Harderado quondam Abbe, in omni scientia scripturarum doctus, & consummatus evadens, lumen oculorum ex quadam infirmitate amisit, Deo sui providente, qui castigat corpora filiorum, ut spiritus majore illustrentur claritate. Adelhardus itaque post ingentes dolores capitum lumine corporali privatus, & ad sanitatem omnitudinem, præter cætitatem restitutus, fecit ex necessitate virtutem, & omnem vitæ dulcedinem contemnens, divinis se totum obsequijs mancipavit. In oratione fuit continuus: in meditatione divinæ legis die & nocte assiduus: & in contemplatione cœlestium bonorum omni tempore suspensus. Deum purissimo corde dilexit super omnia; pro cuius amore cunctas hujus mundi consolationes viriliter contempsit. In prosperis semper fuit humilis, ac patientissimus in adversis. Nemo illum vidit in contrarijs quibuslibet tristem; nemo unquam audivit in temptationibus murmurantem. Conscientia etenim bona gaudium habet; & mens humili cum Deo per amorem rectè consentiens nunquam potest obscurari tristitia. Semper laus Christi resonabat in ore fratris Adelhardi, & nunquam de labijs ejus verbum otiosum processit. Tantæ compunctionis exitit, ut quotiens de Passione Domini nostri Jesu Christi quipiam legeretur, mox totus in lachrymas resolutus, etiam alios suo rugitu ad fletum provocaverit audientes. Cujus vitæ puritas tam grata omnipotenti Deo fuisse dicitur, ut spiritu illustrari propheticō mereretur. Monasterij quoque hujus S. Aurelij Hirsaugiensis desolationem, quæ post annos ferme octoginta subsecuta fuit, tam claro & aperto prædictis vaticinio, ut præsentem ante oculos ejus putares expositam. Triennio prius quam moreretur, obitus sui diem & horam quibusdam è fratribus prænuntiavit. In cuius transitu, sicut Menfridus est testis, auditæ sunt voces in aere canentium suavissimè SS. Angelorum, atque dicentium: *Lætabitur justus in Domino, &c.* Mortuus est autem 26. die mensis Decembris, anno Domini Nostri Jesu Christi prænotato, Indictione undecimā, in

In oratione
semper fuit
continuus.

Mortem su-
am prædictit
triennio.

K Eccle-

Ecclesia S. Aurelij honorificè sepultus, anno ætatis suæ septuagesimo octavo, cæcitatibus autem vicesimo tertio.

DCCCC XXIV.

S. Udalric⁹
fit Episcop.
Augustan⁹

Lotharin-
gia recupe-
ratur Imp.

Rudolphus
Dux Bur-
gundion⁹

Regnū Gal-
lorum ma-
lē disponi-
tur.

Rudolphus
Monachus
Doctor.

Joannes
Monachus
Moguntin⁹.

Opuscula
hujus Mo-
nachi 10.

Anno Rudolphi Abbatis sexto Hiltine Augustensis Episcopus moritur, cui sanctus Udalricus in Pontificatu succedens, præfuit annis ferme quinquaginta: vir æternâ memoriâ dignus, qui multis & in vita, & post mortem miraculis clarus effulgit, Deo per omnia charus: cujus gesta in uno volumine conscripta plenissimè habentur. Eodem anno Heinricus Rex Romanorum ducatum Lothariensem de manibus Regum Gallorum obtinuit: eumque Romano Imperio denuo coniunctus, qui ab eo pluribus annis fuerat alienatus. Facta est autem ista confederatio inter ipsum Regem Heinricum, & Carolum Regem Gallorum apud Bonnam, Episcopis & Comitibus utrumque rem confirmantibus.

DCCCCXXV.

Anno Rudolphi Abbatis septimo Rudolphus Rex Burgundionum ab Italiensibus ad regnandum contra Berengarium vocatus, commisso in eos cruento prælio Rudolphus victoriam obtinuit, & expulso Berengario in ejus locum succedens in annum alterum regnavit. Eodem anno magna in regno Gallorum dissensiones fuerunt, dum commune bonum nemo cogitare voluit: sed omnes quæ sua fuerant, anxiè querentes, communem Reipublicæ utilitatem turpiter neglexerunt. Comes námque Heribertus capto Rege cum multis alijs sibi adherentibus tyrannidem exercebat, infinitam malorum præstans occasionem.

Claruit his temporibus Rudolphus nostri Ordinis Monachus Flavianensis in divinis scripturis doctissimus, & secularis literaturæ non ignorans: qui scripsit inter nonnulla super Leviticum opus celeberrimum, quod in libros viginti divisit. In Epistolas quoque Pauli compilavit libros quatuordecim. De gestis Francorum librum unum. Chronicon breve similiter edidit. Reliqua ingenij hujus Viri needum ad manus meas me mini pervenisse: quæ tamen complura esse perhibetur. Joannes quoque Monachus sancti Albani prope Moguntiam tunc Ordinis nostri hæc tempora suis lucubrationibus reddidit clariora. Is aliquandiu in præfato Cœnobio Adelberonis Monachi Hirsaugiensis quondam illuc missi, de quo supra diximus, scholastici auditor atque discipulus fuit. Quo ad Monasterium S. Ferrucij Abbatे ordinato, ipse loco ejus magister scholarum factus, magnam brevi tempore laudem eruditio[n]is sue per totum Imperium assecutus fuit. Erat enim in omni scientia scripturarum doctissimus, Philosophus, Rhetor, Poëta, Musicus, Geometer, Astronomus & Theologus omnium suo tempore probatissimus, & non minus humilitate ac innocentis vita sanctimoniam, quam eruditio[n]e litterarum venerabilis. Scripsit imprimis librum de institutione Noviciorum in ordine quo ad mores observantiae regularis. Deinde alium composuit de juvenum Monachorum institutione quo ad scientias liberales, quemadmodum videlicet ad singulas sint à principio per ordinem introducendi. Scripsit ad Hildebertum Archiepiscopum Moguntinum Chronicon sive Historiam Archiepiscoporum Moguntinensium libros duos, quorum primus continet successiones & gesta tredecim Episcoporum Moguntinensium à sancto Crescente, qui fuit primus inclusivè usq; ad Gerliebum,

qui

qui Episcoporum extitit ultimus. Secundus verò continet successiones & acta duodecim Archiepiscoporum à sancto Bonifacio, qui primus extitit usque ad ipsum Hildebertum, qui duodecimus fuit. Ad Adelberonem quoque memoratum Abbatem in Blidenstat scripsit de regimine curæ pastoralis valde utilem librum. In regulam quoque S. Patris nostri Benedicti commentarium. In quinque libros Moysi explanationum libros 20. De Musica libros tres. Alia insuper multa composuit, quæ necdum ad notitiam nostræ lectionis pervenerunt.

Adelbero
Abbas san-
cti ferruci.

DCCCCXXVI.

Anno Rudolphi Abbatis octavo currente, Heinricus Romanorum Rex Sclavis & Danis vietiis, ac sub tributo redactis, nomen suum celebrefecit, & cunctis in circuitu Barbaris sui timorem incusit. Eodem anno Ungari Salardo duce Italiam peregantibus, Papiam obsidione circumgunt, capiunt & incendunt, multis hominum millibus interfectis. Beringarius quoque Rex ab Italiensibus hoc anno crudeli nece occiditur.

Sclavi, &
Dani a Re-
ge vincun-
tur.

Ungari de-
vastant I-
taliam.

Anno prænotato Rudolphus Abbas hujus Cœnobij Hirsaugiensis post longam infirmitatem vicesimâ secundâ die mensis Martij migravit ad Dominum, in Ecclesia S. Aurelij sepultus cum antecessoribus suis. Vir quidem bonus, mitis & mansuetus; sed ad regimen animarum minus idoneus; sub eius moderamine disciplina regularis non parum tempeste re coepit, maximè circa silentium, & obedientiam mandatorum. Obiit autem, ut Menfridus est testis, anno ætatis sua sexagesimo tertio, regiminiis verò Abbatialis septimo, mense quoque septimo, die quarto, alterâ die natalis sanctissimi Patris nostri Benedicti, hoc est, xi. Calendas Aprilis.

Rudolphus
Abb. sancti
Aurelij ob-
iit.

De Diethmaro Monasterij Hirsaugiensis sexto

Abbate, qui præfuit annis xxvi. Mense uno, diebus xxi.
& gestis illius temporis.

Post mortem Rudolphi Abbatis magna in deligendo Successore inter Fratres difficultas subssecuta fuit. Nam sanior pars Seniorum, quibus cordi fuit observantia disciplinæ regularis, tales habere Pastorem optabat, qui pristinum illum fervorem, jam penè in quibusdam extinctum, resuscitare verbo & exemplo, & vellet, & posset: memores incommodorum, quæ suscepserunt sub Rudolpho, qui parùm haec animadvertisse videbatur. At contrà major pars juvenum, quamquam non sanior, remissione pristinâ consueti, suis Abbatem moribus convenientem requirebant. Post multos tandem tractatus suum interponente consilium Reverendissimo Abbe Fuldensium Hildeberto, unanimi consensu elegerunt Diethmarum, Monachum Cœnobij sancti Galli, jam prius aliquantulum notum, qui Euthelmo scholam tenente apud sanctum Aurelium, per biennium inter eos fuerat converitus. Hunc ergo in Abbatem eligentes anno prænotato, Dominicæ Nativitatis nongentesimo vicesimo sexto, Indictione quartâ decimâ, mensis verò Martij die vicesimâ tertiarâ, de Monasterio sancti Galli honestissimè fecerunt adduci: quem venientem ad Cœnوبium Divi Aurelij Hirsaugiense

Diethmar
Monachus
S. Galli eli-
gitur. Ab-
bas Hirsa-
giensis.